

Datum

2022-10-12

Vår referens

Maria Wihlborg

Utvecklingssamordnare

maria.wihlborg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten TN-2022-1781

Sammanfattning

EU-förordningen behandlar minimikrav för återanvändning av vatten. Förordningen är framtagen med anledning av vattenbrist i framför allt södra Europa och för att främja den cirkulära ekonomin av vatten, stödja klimatanpassningen och bidra till målen i ramdirektivet för vatten (200/60/EG). Naturvårdsverket fick i uppdrag av regeringen att analysera vilka åtgärder som behövs för att genomföra Europaparlaments och rådets förordning om minimikrav för återanvändning av vatten. Naturvårdsverket föreslår att ett provningsförfarande införs för produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten i befintligt ABC-system samt ett provningsförfarande där en tillståndsplikt införs för jordbrukets användning av återvunnet vatten i en ny förordning.

Fastighets- och gatukontoret bedömer att dess verksamhet inte berörs av remissen men är positiva till att det införs en tillståndsplikt för produktion och tillhandahållande av avloppsvatten. Framför allt i och med att klimatet förändras kan efterfrågan på vatten öka.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

Att till kommunstyrelsen avge yttrande i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Analys av vilka åtgärder som behövs för att genomföra EU-förordningen om minimikrav för återanvändning av vatten
- G-Tjänsteskrivelse TN-2022-1781 Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten
- Förslag till yttrande TN-2022-1781 Remiss Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren. Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat remiss från miljödepartementet gällande *Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten till tekniska nämnden* för yttrande.

Bakgrund

EU-förordningen behandlar minimikrav för återanvändning av vatten. Förordningen är framtagen med anledning av vattenbrist i framför allt södra Europa och för att främja den cirkulära ekonomin av vatten, stödja klimatanpassningen och bidra till målen i ramdirektivet för vatten (2000/60/EG). Vidare ska förordningen syfta till gemensamma minimikrav för att garantera att återvunnet vatten är säkert för bevattning av jordbruksmark. Det ska även säkerställa en hög skyddsnivå för miljön samt för människors och djurs hälsa.

Naturvårdsverket fick i uppdrag av regeringen att analysera vilka åtgärder som behövs för att genomföra Europaparlaments och rådets förordning om minimikrav för återanvändning av vatten. Naturvårdsverket föreslår att ett provningsförfarande införs för produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten i befintligt ABC-system samt ett provningsförfarande där en tillståndsplikt införs för jordbrukets användning av återvunnet vatten i en ny förordning.

Förslagets huvudsakliga innehåll

Ett provningsförfarande för produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten i befintligt ABC-system.

Naturvårdsverket föreslår att en ny bestämmelse införs innehållande en ny verksamhetskod för produktion och tillhandahållande av återvunnet avloppsvatten, att verksamheten klassas som B-verksamhet samt en nedre gräns för vilka avloppsreningsanläggningar som omfattas av tillståndsplikten. Den nya bestämmelsen föreslås som tillägg i 28 kap. miljöprovningsförordningen.

Till följd av att riskhanteringsplanen är en processuell förutsättning enligt EU-förordningen, föreslås också justeringar i 22 kap. miljöbalken om att ansökningar om tillstånd ska innehålla en riskhanteringsplan. Förslaget innebär att såväl tillsynsmyndighet som provningsmyndighet kan följa det befintliga system som gäller för miljöprovning och tillsyn enligt nationell rätt. Det möjliggör också en flexibilitet i provningen av återvinningsanläggningens verksamhet.

Ett provningsförfarande där en tillståndsplikt införs för jordbrukets användning av återvunnet vatten i en ny förordning.

Naturvårdsverket föreslår ett tillståndsförfarande för slutanvändaren med tillståndsplikt som regleras i en ny förordning. Förslaget innebär en enklare process som underlättar för slutanvändarna. Dessutom får beslutet rättskraft genom tillståndsplikten, vilket är efterfrågat för att få långsiktighet i besluten.

Inga ytterligare kvalitetskrav på återvunnet avloppsvatten föreslås.

Baserat på de utredningar som Naturvårdsverket kunnat göra inom ramen för detta regeringsuppdrag finns idag begränsade förutsättningar att formulera skärpta nationella krav gällande vattenkvalitet, i form av exempelvis gränsvärden. Antalet anläggningar som i dagsläget och i den närmaste framtiden bedöms träffas av EU-förordningens bestämmelser är dock få. Dessutom pågår arbete med utveckling av EU-förordningens krav, genom bestämmelser i delegerade akter och kommande EU-vägledning, samt att även närliggande direktiv (framför allt avloppsvattendirektivet och slamdirektivet) revideras för tillfället. Det är viktigt att resultat och slutsatser från dessa arbeten kan beaktas i framtagandet av eventuella nationella krav för återanvändningen av avloppsvatten. Riskerna är annars stora att ett omfattande samverkansarbete mellan flera olika myndigheter antingen görs i onödan eller snabbt blir inaktuellt. Utifrån litteraturstudier och myndighetssamverkan i detta regeringsuppdrag kan Naturvårdsverket konstatera att det finns risker med spridning av renat avloppsvatten på jordbruksmark som kan anses särskilt motiverade att beakta utifrån en svensk kontext, bland dem smittskydd, spridning av metaller och möjlig grundvattenpåverkan. För andra riskområden, särskilt antibiotikaresistens och organiska ämnen, behövs en fortsatt bevakning.

En ny förordning förs in i svensk rätt som reglerar ytterligare krav i EU-förordningen.

Dessa krav rör bland annat behöriga myndigheter för i EU-förordningen angivna uppgifter.

Vattentillgång nu och i ett förändrat klimat

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och Sveriges geologiska undersökning har konstaterat att klimatförändringarna kan medföra att delar av Sverige får problem med försämrade vattentillgång i perioder. Det gäller särskilt de sydöstra och östra delarna av landet. År med låg nederbörd riskerar att försämma vattentillgången och att medföra negativa konsekvenser för livsmedelsproduktionen.

Vattenbristen är i regel knuten till sommarsäsongen, då behovet av vatten till bevattning av grödor är som störst i kombination med hög vattenanvändning från en stor sommarbefolkning.

I regioner i Sverige där vattenbrist redan i dag är ett problem finns avloppsreningsanläggningar som har fått tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för utsläpp av renat avloppsvatten till anläggning för bevattning av åkermark. Anläggningar finns bland annat på Öland och på Gotland.

Bevattning i jordbruket

Den vanligaste vattenkällan för bevattningsvatten inom jordbruket är ytvatten (från sjö eller vattendrag), grundvatten förekommer också. De allra flesta jordbruk har enskild vattenförsörjning. Kommunalt vatten används bara i undantagsfall.

Naturvårdsverkets slutsatser

Återanvändning av vatten för bevattning kommer troligtvis inte bli ett system som implementeras på nationell nivå i Sverige. I södra och sydöstra Sverige finns dock områden som idag har stor brist på vatten under odlingsäsongen och där problematiken väntas öka i framtiden. Jordbrukets varierande vattenbehov och avstånden till återvinningsanläggningen innebär utmaningar för lönsamheten i systemet. Den största potentialen finns enligt Naturvårdsverket troligtvis inom industrin.

Fastighets- och gatukontorets bedömning

Fastighets- och gatukontoret bedömer att dess verksamhet inte berörs av remissen men är positiv till att det införs en tillståndsplikt för produktion och tillhandahållande av avloppsvatten. Framför allt i och med att klimatet förändras kan efterfrågan på vatten öka.

Fastighets- och gatukontoret ser även att det kan finnas behov av att i framtiden även använda renat avloppsvatten till bevattning på andra ställen än jordbruksmark, tex parker och kolonilotter.

Ärendet har stämts av med miljöförvaltningen.

Ansvariga

Sarah Von Liewen Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör